

Generování druhé harmonické v nelineárním prostředí

$$\begin{aligned}\Delta \vec{E} - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{E}}{\partial t^2} &= \mu_0 \frac{\partial^2 \vec{P}}{\partial t^2} \\ E &\approx E_1 \operatorname{Re} \left\{ e^{i(\omega t - k_1 z)} \right\} + E_2(z) \operatorname{Re} \left\{ e^{i(2\omega t - k_2 z)} \right\} \\ P &\approx \varepsilon_0 (\varepsilon_{r1} - 1) E_1 \operatorname{Re} \left\{ e^{i(\omega t - k_1 z)} \right\} + \varepsilon_0 (\varepsilon_{r2} - 1) E_2 \operatorname{Re} \left\{ e^{i(2\omega t - k_2 z)} \right\} + \\ &\quad + 2d \left[E_1 \operatorname{Re} \left\{ e^{i(\omega t - k_1 z)} \right\} \right]^2\end{aligned}$$

Uvedené rovnice předpokládají $E_1 \gg E_2$, tedy nedošlo ještě k útlumu základní vlny a nelineární člen polarizace způsobený druhou harmonickou je zanedbatelný.

Nelineární člen polarizace můžeme upravit

$$2d \left[E_1 \operatorname{Re} \left\{ e^{i(\omega t - k_1 z)} \right\} \right]^2 = \frac{E_1^2 d}{2} \left[e^{i(\omega t - k_1 z)} + e^{-i(\omega t - k_1 z)} \right]^2 = \frac{E_1^2 d}{2} \left[e^{i2(\omega t - k_1 z)} + e^{-i2(\omega t - k_1 z)} + 2 \right]$$

(Polarizace obsahuje jak stejnosměrnou složku, tak i složku s druhou harmonickou frekvencí.)

Dále spočítáme prostorovou derivaci složky el. pole popisujícího druhou harmonickou:

$$\begin{aligned}\frac{\partial}{\partial z} \left\{ \frac{E_2(z)}{2} \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} + e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] \right\} &= \frac{E'_2}{2} \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} + e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] - \\ &\quad - ik_2 \frac{E_2}{2} \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} - e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] \\ \frac{\partial^2}{\partial z^2} \left\{ \frac{E_2(z)}{2} \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} + e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] \right\} &\approx -ik_2 E'_2 \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} - e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] - \\ &\quad - k_2^2 \frac{E_2}{2} \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} + e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right]\end{aligned}$$

Zde jsme předpokládali, že změny E_2 jsou mnohem pomalejší, než změny fáze druhé harmonické, tj. že člen s druhou derivací E_2 je možné zanedbat.

Dosazením do vlnové rovnice dostaneme pro složku s frekvencí 2ω

$$\begin{aligned}-ik_2 E'_2 \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} - e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] - k_2^2 \frac{E_2}{2} \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} + e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] + \\ + \frac{n_2^2}{c^2} (2\omega)^2 \frac{E_2}{2} \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} + e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] &= -\mu_0 2\omega^2 E_1^2 d \left[e^{i2(\omega t - k_1 z)} + e^{-i2(\omega t - k_1 z)} \right] \\ -ik_2 E'_2 \left[e^{i(2\omega t - k_2 z)} - e^{-i(2\omega t - k_2 z)} \right] &= -\mu_0 2\omega^2 E_1^2 d \left[e^{i2(\omega t - k_1 z)} + e^{-i2(\omega t - k_1 z)} \right]\end{aligned}$$

(využilo se $2\omega/k_2 = c/n_2$) a získáme dvě komplexně sdružené rovnice

$$\begin{aligned}-ik_2 E'_2 &= 2\mu_0 \omega^2 E_1^2 d e^{-i\Delta kz} \\ ik_2 E'_2 &= 2\mu_0 \omega^2 E_1^2 d e^{i\Delta kz}\end{aligned}$$

kde $\Delta k = k_2 - 2k_1$. Integrací druhé rovnice, využitím okrajové podmínky $E_2(0) = 0$ a vztahu $2\omega/k_2 = (\varepsilon_{r2}\varepsilon_0\mu_0)^{-1/2}$ získáme

$$E_2 = -\omega \sqrt{\frac{\mu_0}{\varepsilon_{r2}\varepsilon_0}} E_1^2 d \frac{e^{i\Delta kz} - 1}{\Delta k}$$

$$|E_2|^2 = \frac{\mu_0}{\varepsilon_{r2}\varepsilon_0} \omega^2 d^2 E_1^4 \frac{\sin^2 \frac{\Delta k}{2} z}{\left(\frac{\Delta k}{2}\right)^2}$$